

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE 2019–2023
U Stadionu 756, 537 03 Chrudim
zpracovala Bc. Olga Lupoměská, školní metodik prevence

Obsah

Charakteristika školy	2
Popis aktuálního stavu.....	2
Cíl strategie, cíle primární prevence	2
Personální zajištění prevence	3
Ředitel školy	3
Školní metodik prevence	4
Metodické a koordinační činnosti	4
Informační činnosti	5
Poradenské činnosti.....	5
Třídní učitel	6
Preventivní tým	6
Složení preventivního týmu	6
Spolupracující organizace	7
Důležité kontakty	7
Hodnocení	8
Legislativní východiska.....	8

Charakteristika školy

Základní škola Chrudim, U Stadionu 756, se nachází v klidné okrajové části města, je obklopená zástavbou sídliště a rodinných domů, která tvoří část spádové oblasti školy. Vzhledem ke sportovnímu zaměření do školy dojíždí i žáci z okolních obcí. Jedná se o úplnou základní školu se všemi devíti povinnými ročníky a pěti odděleními školní družiny.

Školní areál se skládá z komplexu dvou budov spojených krytou atletickou drahou, samostatné budovy školní jídelny a školního hřiště s atletickými doskočišti na skok o tyči a skok daleký. V 1. poschodí jídelny se tradičně nachází třídy prvních a druhých ročníků. V ranních a odpoledních hodinách tyto učebny sdílí oddělení školní družiny. V komplexu propojených budov se nachází vedení školy, většina tříd 1. stupně, všechny třídy 2. stupně, odborné počítačové učebny, projekční místnost, cvičná kuchyňka, dílna pro práci s technickými materiály a dvě tělocvičny. V bezprostředním okolí školy mají žáci možnost využívat městská sportoviště jako atletický a fotbalový stadion, zimní stadion a krytý plavecký bazén.

Žáci dochází do deseti tříd na 1. stupni a do dvanácti na 2. stupni. S přechodem do šestého ročníku mají žáci možnost nastoupit do třídy se zaměřením na atletickou přípravu nebo především chlapci vstoupit do třídy se sportovní skupinou zaměřenou na kopanou.

Ve škole působí 47 pedagogických pracovníků, z toho 14 netřídních, 1 výchovná poradkyně, 1 školní metodička prevence rizikového chování, šest asistentek pedagoga a dále 5 vychovatelek školní družiny. Mezi další zaměstnance školy mimo provozních patří vzhledem ke sportovnímu zaměření vedoucí trenér atletických tříd a externě docházející trenér fotbalových skupin. Vyučující tělesné výchovy mají trenérskou atletickou licenci různého stupně, tradičně bývají třídními učiteli sportovních tříd a často sami aktivně reprezentují školu na závodech.

Popis aktuálního stavu

Žáci přicházejí z rodin s různými sociálními poměry. Přinášejí si vzorce chování, které lze ve škole ovlivnit, k zásadním změnám v chování žáka může však dojít jen ve spolupráci s rodiči. Jedním z úkolů nejen třídních učitelů je prohloubit důvěru rodičů v učitele a ve školu.

Za posledních pět let bylo nejčastěji řešeno záškoláctví, drobné projevy agresivního chování a nevhodné chování žáků mezi sebou.

Cíl strategie, cíle primární prevence

Dlouhodobým cílem prevence je informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování a jejich systematická výuka a výchova ke zdravému životnímu stylu. Ve škole se

snažíme o vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy a podporu vlastních aktivit žáků. Snažíme se rozvíjet jejich sociální a komunikační dovednosti, které jim pomohou v krizových situacích s hledáním správného řešení. Snažíme se o začleňování méně průbojných žáků do kolektivu a o odstraňování nevhodného chování mezi žáky. Dalším cílem je zapojení celého pedagogického sboru do systému prevence a aktivní spolupráce s rodiči žáků a spolupráce s dalšími organizacemi zajišťujícími prevenci.

Konkrétní cíle jsme stanovili takto:

- cílená podpora zdravého životního stylu
- rozvoj pozitivního klimatu školy a tříd
- zvyšování odolnosti vůči rizikovým projevům chování
- snížení výskytu rizikových projevů chování
- podpora kompetencí a vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- rozvoj spolupráce s rodiči žáků, nabídka přednášek pro rodiče
- včasná intervence v případech výskytu rizikových projevů chování.

Cílů budeme dosahovat pomocí interaktivních, prožitkových i sebezkušenostních programů, z forem využijeme především besedy.

Personální zajištění prevence

Ředitel školy ¹

Ředitel školy je přímo zodpovědný za prevenci a řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména:

- poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinace tvorby, kontrola realizace a pravidelné vyhodnocování Preventivního programu školy
- zapracování Preventivního programu školy zejména do školního řádu a vnitřního řádu
- řešení aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole
- jmenování školního metodika prevence, pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, kvalifikaci, případně mu zajistí podmínky

¹ Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j.: 21291/2010-28

ke studiu nezbytnému k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování

- pro systematické další vzdělávání školního metodika prevence v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika prevence
- podporu týmové spolupráce školního metodika prevence, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Preventivního programu
- spolupráci s metodikem prevence v PPP a krajským školským koordinátorem prevence

Školní metodik prevence²

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s přijímáním odlišnosti.

² Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j.: 21291/2010-28

- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a další zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
- Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školského poradenského zařízení.
- Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.

- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel³

- spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Preventivního programu a na pedagogické diagnostice žáků ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování, podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí

Preventivní tým

- šetří rizikové chování žáků, dodržuje postupy platné v rámci legislativy
- řeší situaci s třídním kolektivem
- jedná s rodiči žáků
- jedná s Policií ČR, pedagogicko-psychologickou poradnou, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, psychologem, dětským lékařem

Složení preventivního týmu

- Mgr. Jindřich Vyhnánek, ředitel školy (popř. jeho zástupci)
- Mgr. Šárka Prokopová, zástupkyně školy a výchovná poradkyně
- Bc. Olga Lupoměská, školní metodička prevence
- třídní učitel žáka

³ Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j.: 21291/2010-28

Spolupracující organizace

Škola pravidelně či příležitostně spolupracuje s dalšími organizacemi:

- Pedagogicko-psychologická poradna Chrudim
- Městský úřad Chrudim – odbor školství, prevence kriminality, OSPOD
- DDM Chrudim – kroužky, akce, přednášky
- SVP Archa – šikana, poruchy komunikace, SORAD
- HZS Chrudim, Červený kříž
- Chrudimská beseda – koncerty, kulturní pořady
- spolupráce s denním stacionářem „Jitřenka“
- Policie ČR, Městská policie Chrudim

Důležité kontakty

- Městský úřad Chrudim, Resselovo náměstí 77, tel: 469 657 111
 - vedoucí odboru sociálních věcí Mgr. Radka Pochobradská, 469 657 580, radka.pochobradska@chrudim.city.cz
- Pedagogicko-psychologická poradna, Poděbradova 842, Chrudim, 469 621 187
 - PhDr. Irena Köhlerová, psycholog, irena.kohlerova@ppp-pardubice.cz
 - PhDr. Ivana Machková, psycholog, vedoucí Organizačního útvaru Chrudim ivana.machkova@ppp-pardubice.cz
 - Mgr. Ivana Sodomková, speciální pedagog, ivana.sodomkova@ppp-pardubice.cz
- Pedagogicko-psychologická poradna Pardubice, www.ppp-pardubice.cz, 466 410 327, poradna@ppp-pardubice.cz
- SVP Archa Chrudim, Školní náměstí 11, tel: 469 623 786, mob: 721 677 279, svp.archa@archa-chrudim.cz
- Policie ČR, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, územní odbor Chrudim, Všehrdovo náměstí 46, 974 561 111
- Městská policie Chrudim, Resselovo náměstí, 469 657 826, policie@chrudim-city.cz
- Okresní metodik prevence Mgr. František Krampota, frantisek.krampota@ppp-pardubice.cz
- Krajský školský koordinátor prevence Mgr. Renata Černíková, 466 026 240, renata.cernikova@pardubickykraj.cz

- Vedoucí oddělení poradenství a dalšího vzdělávání Ing. Marcela Vychodilová ÚP Chrudim, 950 119 473, marcela.vychodilova@uradprace.cz
- Pověřenec pro ochranu osobních údajů MěÚ Chrudim, Ing. Lenka Šiklová, tel: 469 657 737, mob: 734 260 739, lenka.siklova@chrudim-city.cz
- Středisko výchovné péče pro děti a mládež Pyramida, Sokolovská 146, 533 54 Rybitví, tel: 466 680 338, mob: 723 134 604, kontaktní osoba Mgr. Martin Fiala
- Sdružení linka bezpečí, v provozu 24 hodin denně, www.linkabezpeci.cz
 - Pomoc online: 116 111
 - Rodičovská linka: 606 021 021
- Linka důvěry Ústí nad Orlicí, www.linkaduveryuo.cz, 465 524 252, napis@linkaduveryuo.cz, v provozu 24 hodin denně
- Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, pomluv na Facebooku, www.horka-linka.cz
- Poradna E-Bezpeci – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na internetu, <https://poradna.e-bezpeci.cz/>
- Občanské sdružení Anabell Praha pro poruchy příjmu potravy, <http://www.anabell.cz/>, 724 824 619, paha@anabell.cz, telefonická krizová linka Anabell v provozu pondělí–pátek od 8,00–16,00 hod: 774 467 293
- Nemocnice Chrudim, Václavská 570, 469 653 111

Hodnocení

V roce 2023 proběhne vyhodnocení ŠPS na 2019–2023. Bude analyzován výskyt řešených sociálně patologických jevů na škole na základě každoročního závěrečného hodnocení Metodického preventivního programu. Hodnocení provede školní preventivní tým. Na základě hodnocení budou doporučeny metody, formy práce, besedy, opatření, která se následně promítnou ve zpracování nové školní preventivní strategie.

Legislativní východiska

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jiným návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, zákona č. 305/2009 Sb. a zákona č. 375/2011 Sb.

- Zákon č. 65/2016 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 333/2012 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 91/1998 Sb. o rodině
- Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ve znění vyhlášek č. 116/2011 Sb., č. 103/2014 Sb. a č. 197/2016 Sb.
- Vyhláška 272/2014 o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Zákon č. 204/2015 Sb. o přestupcích
- Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákon.

Na financování prevence se z velké části podílí škola.

Vypracovala:	Bc. Olga Lupoměská, metodik prevence
Schválil:	Mgr. Jindřich Vyhnánek, ředitel školy
Aktualizováno dne:	29. 8. 2022